

ESPÈCIES D'AUS NIDIFICANTS PRIORITÀRIES A L'EMPORDÀ. 2014

**Comitè Avifaunístic Empordanès, 2015.
Informe VII**

ESPÈCIES D'AUS NIDIFICANTS PRIORITÀRIES A L'EMPORDÀ. 2014

Comitè Avifaunístic Empordanès (CAE): Carlos Alvarez-Cros, Joan Budó Ricart, Gerard Dalmau Bonet, Miquel Àngel Fuentes Rosúa, Joan Ventura Linares.

Citació recomanada: Alvarez-Cros, C., Budó, J., Dalmau, G., Fuentes, M. A., Ventura, J.. 2015. Espècies d'aus nidificants prioritàries a l'Empordà 2014, Informe VII. Comitè Avifaunístic Empordanès (CAE). <http://www.comiteempordanes.org>

Foto de portada: Corb marí emplomallat, *Phalacrocorax aristotelis*. Foto: Carlos Alvarez Cros

Introducció

A les comarques de l'Alt Empordà i el Baix Empordà hi ha diverses espècies d'aus, amb poblacions reproductores escasses, que el CAE ha definit com a prioritàries. Mentre unes es troben en diferents graus de perill de desaparèixer-hi com a nidificants, altres es mantenen estables o en fase d'establiment, situació sempre delicada. Per això, el CAE ha decidit fer-ne un seguiment especial i específic per tal que la informació recollida pugui ser útil en la gestió dels factors que afecten la seva evolució.

Mentre que els Parcs Naturals com el del Cap de Creus, el dels Aiguamolls de l'Empordà i el de Montgrí, Medes i Baix Ter, tenen, a través de personal propi o empreses contractades, un seguiment especial i continuat de les poblacions d'aus nidificants, altres espais com els massissos de Salines-Bassegoda, de l'Albera i de les Gavarres, l'estany de Boada, la vall del Ridaura, etc. només gaudeixen d'una certa cobertura gràcies a que alguns ornitòlegs aficionats hi mantenen una activitat d'observació ornitològica regular. En tot cas, s'ha reduït l'abast i la qualitat del seguiment professional, situació que han intentat suplir ornitòlegs aficionats de forma totalment voluntària i desinteressada. Per a unes espècies concretes, com l'ocell de tempesta o del corb marí emplomallat, hi ha seguiments específics que es realitzen a través d'estudis del Servei de Biodiversitat i Protecció dels Animals que depèn de la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya.

Estructura

Les 43 espècies designades com a prioritàries pel Comitè Avifaunístic Empordanès es llisten seguint l'ordre i la taxonomia recomanats pel Comitè Taxonòmic de la *Association of European Records and Rarities Committees* (Crochet i altres, 2010; Crochet i altres, 2011). Els noms catalans són els emprats a la Llista Patró dels Ocells de Catalunya (Clavell i altres, 2010).

Abans del llistat pròpiament dit, es resumeix les dades en una taula. Ja al llistat, després del nom, segueix un codi de l'estatus de l'espècie com a nidificant a les comarques empordaneses. Es valora el grau de seguiment de l'espècie amb asteriscs (d'un a tres, de menys a més), per tal de proporcionar així una visió clara de l'esforç esmerçat en el seguiment de cada espècie com a nidificant a l'Empordà. Com a elements de comparació, es donen dades bibliogràfiques de les poblacions reproductores a Europa, Espanya i Catalunya extretes de les fonts bibliogràfiques esmentades. Seguidament, s'especifica la informació recollida per cada un dels anys objecte d'aquest estudi, separant les dades de cada comarca i fent els matisos necessaris per donar una visió lo més clara possible de l'estatus reproductor i de la seva tendència.

TAULA RESUM

Espècie	C.0	C.1	C.2	C.3	C.4
<i>Tadorna tadorna</i>		0 p.			
<i>Anas strepera</i>				37 p.	
<i>Netta rufina</i>		1 p.			
<i>Podiceps cristatus</i>				3 p.	
<i>Hydrobates pelagicus</i>		? p.			
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>				53 p.	
<i>Botaurus stellaris</i>		0 m.			
<i>Ixobrychus minutus</i>			18 - 19 p.		
<i>Ardea ralloides</i>		1 p.			
<i>Egretta garzetta</i>				21 p.	
<i>Egretta alba</i>		? p.			
<i>Ardea purpurea</i>				17 p.	
<i>Pernis apivorus</i>				≥ 10 ? p.	
<i>Milvus migrans</i>				≥ 10 p.	
<i>Circus aeruginosus</i>				11 - 12 p.	
<i>Circus pygargus</i>		6 p.			
<i>Aquila chrysaetos</i>			2 t.		
<i>Aquila pennata</i>				2 t.	
<i>Aquila fasciata</i>				7 t.	
<i>Falco subbuteo</i>					x
<i>Falco naumanni</i>				53 p.	
<i>Porzana pusilla</i>		≥ 2 p.			
<i>Porphyrio porphyrio</i>		0 p.			
<i>Charadrius alexandrinus</i>			26 p.		
<i>Vanellus vanellus</i>			≥ 5 p.		
<i>Larus audouinii</i>	0 p.				
<i>Columba oenas</i>	0 p.				
<i>Caprimulgus ruficollis</i>	0 p.				
<i>Coracias garrulus</i>				38 - 40 p.	
<i>Dryocopus martius</i>				7 - 8 t.	
<i>Calandrella brachydactyla</i>			~ 55 m. ?		
<i>Anthus trivialis</i>					x
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>		0 p.			
<i>Locustella luscinioides</i>		≥ 2 p.			
<i>Acrocephalus melanopogon</i>			≥ 7 p.		
<i>Sylvia communis</i>		≥ 1 p.			
<i>Regulus regulus</i>					x
<i>Lanius collurio</i>		1 p.			
<i>Lanius meridionalis</i>		2 - 4 p.			
<i>Serinus citrinella</i>		1 ? p.			
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>				≥ 5 p.	
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>					x
<i>Emberiza citrinella</i>					x

C.0. Extingit com a nidificant a l'Empordà.

C.1. En perill crític a l'Empordà.

C.2. En perill o proper a l'amenaça a l'Empordà.

C.3. Poblacions molt escasses i localitzades, però amb tendència estable o en augment.

C.4. Estatus desconegut, però probablement escasses i localitzades.

Tadorna tadorna Ànec blanc **C.1.**

0 – 0 p. AE. Valoració de seguiment **

Població reproductora europea: 41.000 - 57.000 parelles (BirdLife Internacional/EBCC 2000)

Població reproductora espanyola: 125 - 150 parelles (Robledano, F. *in* Martí, R., del Moral, J.C. 2003)

Població reproductora catalana: 268 parelles (ICO, 2013a).

No hi ha cap indici de reproducció al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014).

Anas strepera strepera Ànec grisset **C.3.**

37 p. AE. Valoració de seguiment ***

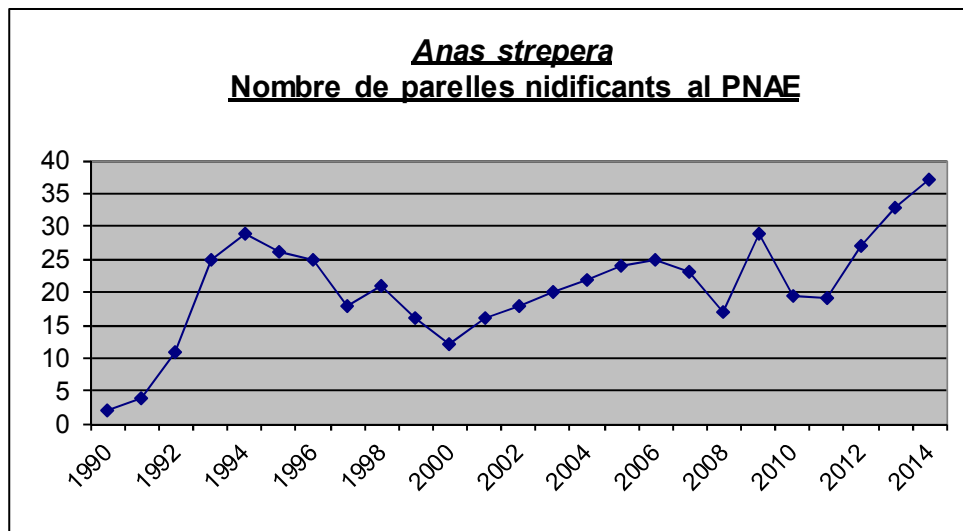
Població reproductora europea: 70.000 - 120.000 parelles (BirdLife Internacional/EBCC 2000)

Població reproductora espanyola: 2.511-3.872 parelles (Herrero, A. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003)

Població reproductora catalana: 650 - 700 parelles (ICO, 2013a).

37 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014).

Sembla que continua la recuperació iniciada al 2012, assolint un rècord històric al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, únic indret on el seguiment de l'espècie es considera complet.

Netta rufina xibec **C.1.**

1 p. AE. Valoració de seguiment **

Població reproductora europea: 14.000 – 27.000 e (BirdLife Internacional/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: unes 4.000 parelles (Dies, J. I. i Gutiérrez, R. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 2.000 – 2.500 parelles concentrades al delta de l'Ebre (ICO, 2013a).

1 parella a l'estany Europa del PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014).

Podiceps cristatus cristatus Cabussó emplomallat **C.3.**

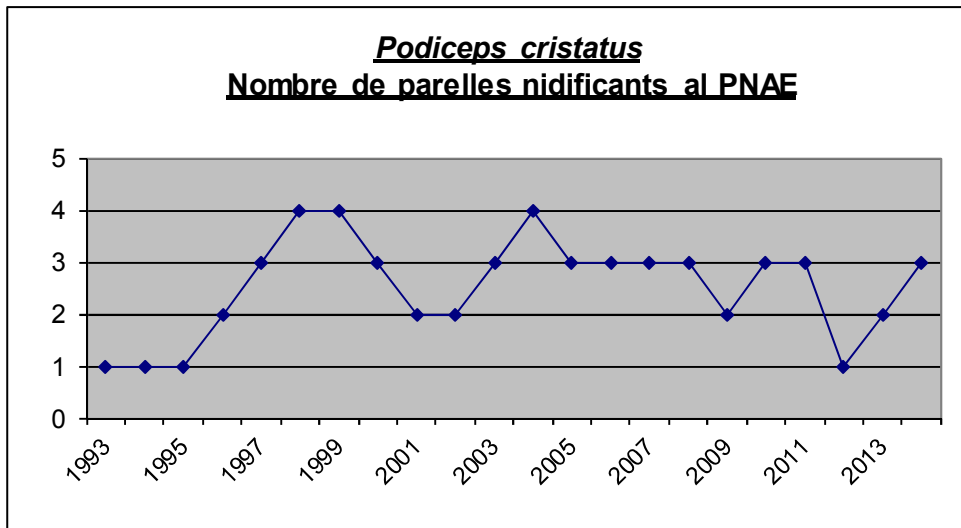
3 p. AE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: En 320.000 - 1.300.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre les 2.300 i 3.400 parelles (Llimona, F. *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: Xifrada en 130 - 166 parelles, està dividida en dos grans sectors: el delta de l'Ebre (80 - 100 p.) i les comarques de Lleida (47 - 62 p.) (Llimona, F. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

3 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014). La població reproductora al PNAE continua estancada en un mínim de parelles.

Hydrobates pelagicus melitensis Ocell de tempesta **C.1.**

? p. BE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 380.000 a 620.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 5.000 – 7.900 parelles (Mínguez, E. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Només indicis de cria a les illes Medes (Gutiérrez, R., Estrada, V. i Guinart, E. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

2014. Presència en època i hàbitat adequats per a la nidificació, però sense altres indicis de cria. Sense canvis respecte als anys anteriors. (Ricard Gutiérrez, Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

Phalacrocorax aristotelis desmarestii Corb marí emplomallat **C.3.**

5 p. AE / 48 p. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora mundial: Més de 10.000 parelles (Muntaner, J. *in* Madroño, A., González, C. & Atienza, J.C., 2004).

Població reproductora espanyola: Al litoral mediterrani ibèric es calculen unes 1.390 parelles. (Muntaner, J. *in* Madroño, A., González, C. & Atienza, J.C., 2004).

Població reproductora catalana: 41 – 42 parelles (ICO, 2013a).

52 – 54 parelles: 5 parelles segures al cap de Creus; 22 a 24 parelles a la zona Medes-Montgrí. 24 parelles entre el cap de Begur i Palamós; almenys 1 p. entre Palamós i Santa Cristina d'Aro. (R. Gutiérrez, Hontangas, J. Hontangas,, G., Feliu, P., dades inèdites elaborades per la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat de la Generalitat de Catalunya).

La població reproductora empordanesa sembla que aquest any ha augmentat en relació a anys anteriors.

Botaurus stellaris stellaris Bitó comú **C.1.**

0 m. AE / 0 m. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: En 20.000 - 44.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Es valora en 25 mascles territorials (Bertolero, A. i Soto-Largo, E. *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 1 parella (ICO, 2013a).

No hi ha cap indici de reproducció al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014). Sense cobertura al Baix Ter (Burgas, A., com. pers.).

***Ixobrychus minutus minutus* Martinet menut C.2.**

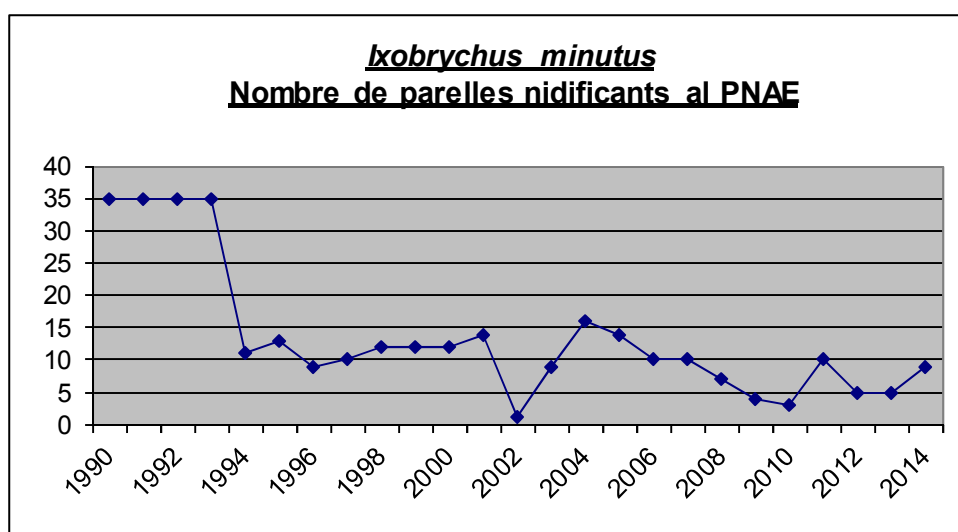
9 p. AE / mín. 9 - 10 t.. BE. Valoració de seguiment *

Població reproductora europea: Entre 37.000 i 110.000 parelles, la meitat d'elles concentrades entre Rússia i Romania (BirdLife International EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Població no censada, però amb estimacions sobre les 2.000 parelles (Aransay, I. F. i Díaz, J. A. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Segons un sistema específic de cens, de fiabilitat notable, la població del delta de l'Ebre se situa sobre les 533 - 902 parelles a l'any 1992 (Fouces, V. i Estrada, J., 1992). Aquí s'han de sumar les parelles del delta del Llobregat (>20p.) (Fouces, V. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004) i les dels Aiguamolls, (>10 p.) (J. Martí; *com.pers.*). En total s'estima per a Catalunya una població superior a les 1.000 parelles (Fouces, V. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

9 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014). Sense seguiment al Baix Ter on, aparentment, no hi ha hagut canvis substancials respecte de l'any anterior en que es comptabilitzaren 9- 10 territoris (Parc Natural de Baix Ter, com. pers.)

Ardeola ralloides Martinet ros **C.1.**

1 p. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Amb grans variacions anuals, de 14.000 - 24.000 parelles (més del 80% entre Rússia, Turquia i Romania) (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre 850 i 1.100 parelles (Pérez-Aranda, D. Ibáñez, F., García, L., Giménez, M, Garrida, H. i Máñez, M. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Pròxima a les 700 parelles , de les quals 674 l'any 2002 al delta de l'Ebre (Pedrocchi, V. i Martínez-Vilalta, A. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

1 parella a les Illes Medes (Vittorio Pedrocchi, Marc Bosch, Núria Pocino, Parc Natural de Baix Ter, com. pers.).

Egretta garzetta garzetta Martinet blanc **C.1.**

21 p. BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Unes 61.000 - 72.000 parelles, on els nuclis principals es concentren a Itàlia, França i Espanya (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 10.400 parelles (Garrido *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 1.700 – 2.500 parelles, majoritàriament concentrades al delta de l'Ebre (ICO, 2013a).

21 parelles a les Illes Medes (Vittorio Pedrocchi, Marc Bosch, Núria Pocino, Parc Natural de Baix Ter, com. pers.). La població del Baix Empordà sembla estable al voltant de les 20-50 parelles (Ramos, S., com. pers.).

***Egretta alba alba* Agró blanc C.1.**

? p. AE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Unes 14.000 - 19.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 10 parelles (Garrido, J. R. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Al voltant de les 11 parelles al delta de l'Ebre (ICO, 2013a).

La presència d'exemplars en època i lloc adients fa pensar en una nidificació possible al PNAE, encara que no s'ha aconseguit cap evidència que ho confirmi.

***Ardea purpurea purpurea* Agró roig C.3.**

17 p. AE. Avaluació de seguiment **

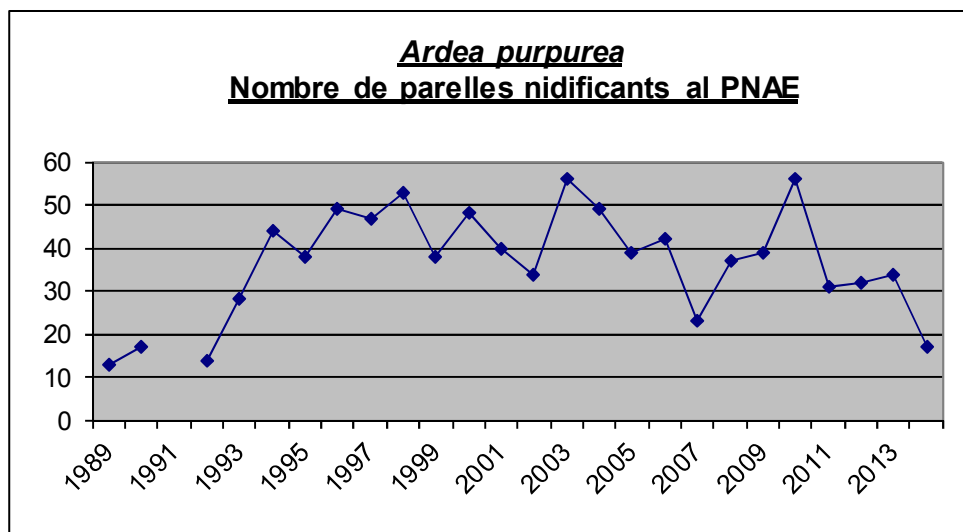
Població reproductora europea: 50.000 - 100.000 parelles, principalment a Rússia (BirdLife Internacional/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Població al voltant de les 2.000 parelles (Giménez, M. i Aguirre, J. I. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 400 - 600 parelles (ICO, 2013a).

17 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014). Sense seguiment de la zona del Baix Ter.

La població del Parc Natural del Aiguamolls de l'Empordà, ha sofert una significativa davallada en relació a la mitjana dels darrers anys que se situava entre els 30 i les 56 nius.

Pernis apivorus Aligot vesper **C.4.**

≥ 10 p. AE / ? p. BE. Avaluació de seguiment *

Població reproductora europea: 36.000 – 52.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2004).

Població reproductora espanyola: S'estima una població de 900 a 1.300 parelles (Prieta, J. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana 39 - 64 parelles (ICO, 2013a).

Unes 10 parelles a l'Alt Empordà. (Ollé, À., com. pers.).

Sense dades del Baix Empordà.

El deficient grau de seguiment d'aquesta espècie no permet donar xifres que s'aproximin a la realitat que s'intueix.

***Milvus migrans migrans* Milà negre C.3.**

≥ 10 p. AE / 1 p. BE. Avaluació de seguiment *

Població reproductora europea: Abundant, amb 72.000 - 98.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: S'estima en 8.000-9.000 parelles (Blanco, G. i Viñuela, J. in Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 200 - 500 parelles (ICO, 2013a).

Al PNAE, hi ha un mínim de 4 parelles (Ollé, À., com. pers.). A la plana de l'Alt Empordà hi ha unes 4 parelles a Vilanova de la Muga (Ollé, À., com. pers.), 1 parella a Siurana (Ollé, À., com. pers.) i 1 parella a l'abocador de Pedret (Bermejo, J., de Jesús, G., com. pers.).

1 parella al Ter, a Verges (Bermejo, J., de Jesús, G., com. pers.).

El seguiment de l'espècie és força pobre i no permet donar dades quantitatives, tot i que es pensa que és una espècie que presenta una tendència positiva.

***Circus aeruginosus aeruginosus* Arpella vulgar C.3.**

8 p. AE / 3 - 4 p. BE. Avaluació de seguiment ***

Població reproductora europea: Xifrada en 52.000 - 82.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

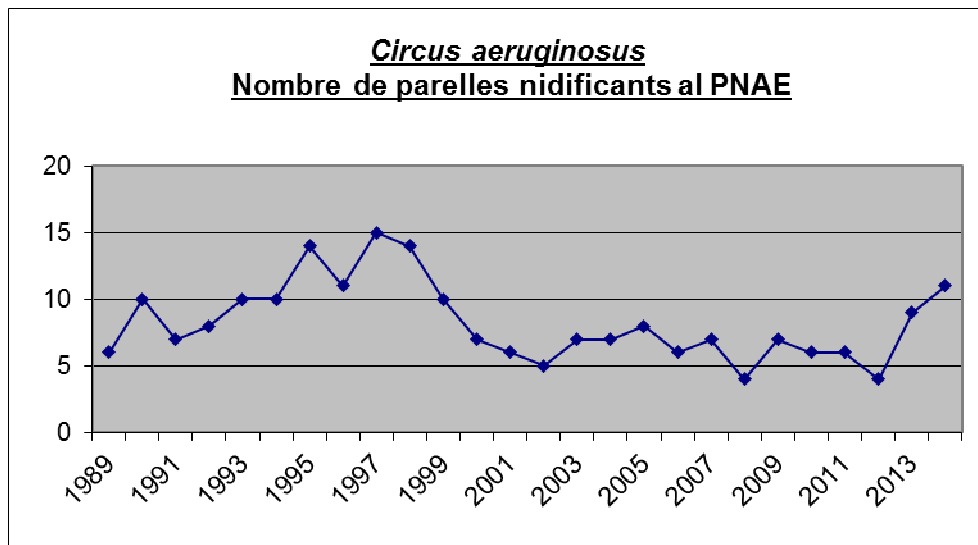
Població reproductora espanyola: Una població de 817 - 851 parelles (Jubete, F. *in* Martí, R. del Moral. J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 90 - 170 parelles (ICO, 2013a).

8 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014).

De 3 a parelles a la zona del Baix Ter: 2 a l'estany de Boada (Fortià, R., com. pers.), 1 a la zona de Bellcaire d'Empordà (Felip, J., com. pers.), i una possible al Ter Vell (Parc Natural del Baix Ter, com. pers.).

Bon nombre de parelles nidificants ja que s'ha tornat a superar la desena, fet que no succeïa des de 1999.

Circus pygargus Esparver cendrós **C.1.**

6 p. AE. Avaluació de seguiment ***

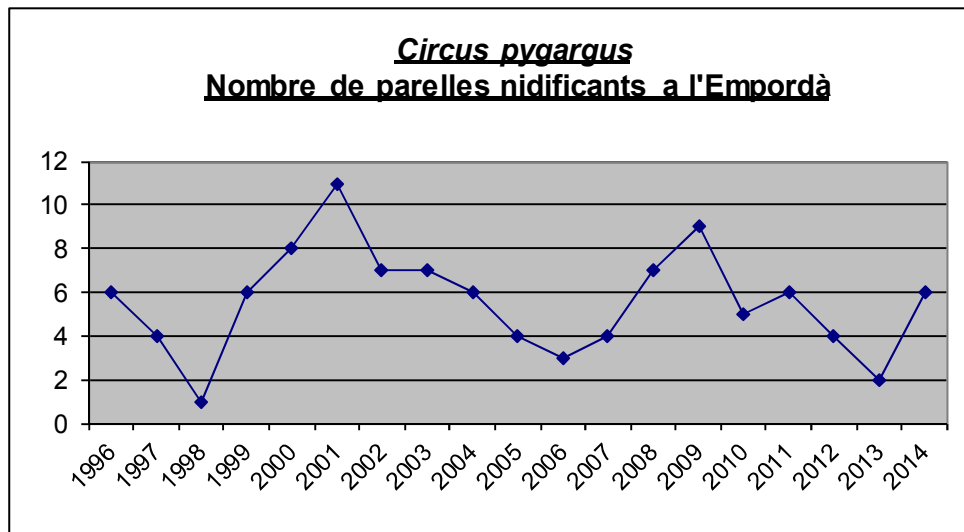
Població reproductora europea: 30.000 - 46.00 parelles (BirdLife International/EBCC2000).

Població reproductora espanyola: Aproximant-se a les 5.000 parelles (García, J. T. i Arroyo, B. in Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 84 parelles (ICO, 2013a).

3 parelles a Ventalló (2 en camps de cereal i 1 en garriga) (Fortià, R., com. pers.). 2 parelles en caps de cereal de l'Armentera (Fortià, R., com. pers.). 1 parella a una garriga de Sant Climent Sescebes (Fortià, R., com. pers.).

Continua el seguiment de l'espècie per tal de minimitzar els danys als nius ocasionats en l'època de sega. Aquest any s'han envolat 13 polls (Fortià, R., com. pers.).

***Aquila chrysaetos chrysaetos* Àguila daurada C.2.**

1 p + 1 t. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: 6.600 - 12.000 parelles (BirdLife International/EBCC2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 1.277 - 1.294 parelles (Arroyo, B. *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 101- 108 parelles (ICO, 2013a).

Posta fracassada al Pincaró (Montserrat, J., com. pers). 1 parella covant a l'Albera (Gracia, J. com. pers.).

Aquila pennata Àguila calçada **C.3.**

2 t. AE / - BE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Unes 3.600 – 6.900 parelles (BirdLife International/EBCC2000).

Població reproductora espanyola: 2.000 – 4.000 parelles (Román, A. i Blas, J. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 100 - 500 parelles (ICO, 2013a).

Mínim de 2 parelles al sector Bassegoda (Trabalon, F., com. pers.). Sense dades dels Massissos de Salines i l'Albera ni del Baix Empordà.

Seguiment pobre de l'espècie a les àrees de cria.

Aquila fasciata fasciata Àguila cuabarrada **C.3.**

4 t. AE / 3 t. BE. Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Unes 860 - 1.100 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 670-713 parelles (Real, J. *in* Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 66 territoris (ICO, 2013a).

4 parelles a l'Alt Empordà: 3 al cap de Creus i 1 a l'Albera (Parellada, X. i Parc Natural del Cap de Creus, com. pers.).

3 territoris al Baix Empordà, 1 dels quals no prospera (Parellada, X. i Parc Natural del Baix Ter, com. pers.).

Falco subbuteo subbuteo Falcó mostatxut **C.4.**

? . Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Unes 65.000 – 120.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 2.300 – 3.000 parelles (Palacín, C. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Xifrada entre 300 i 500 parelles per a Catalunya (Aymerich, P. i Santandreu, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

Molt pobre seguiment de l'espècie tant a l'Alt Empordà com al Baix.

De 10 a 15 parelles al sector del Bassegoda (Trabalon, F., com. pers.). 1 parella a la zona del Fluvià i 1 possible a Riumors (Ollé, À., com. Pers.). 1 parella a la plana baix empordanesa (Bermejo, J., de Jesús, G., com. pers.).

Falco naumanni Xoriguer petit **C.3.**

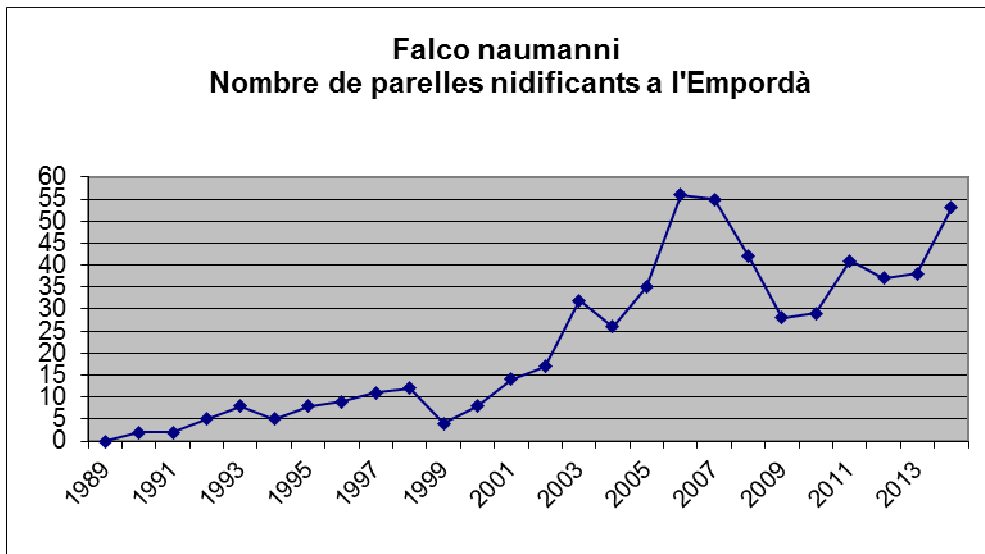
53 p. Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Unes 18.000 – 28.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en unes 20.000 parelles (Atienza, J., C. i Tella, J. L. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Xifrada en 112 parelles per a Catalunya (ICO, 2013a).

30 parelles que treuen endavant 75 polls a l'Albera (Carbonell, F., com. pers.). 7 parelles al PNCC, que no treuen cap poll treuen endavant en ser depredats tots els nius (Carbonell, F., com. pers.). 16 parelles que treuen endavant 22 polls al PNAE. (Carbonell, F., com. pers.).

Porzana pusilla intermedia Rascllet **C.1.**

≥ 2 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Xifrada en 10.000 - 20.000 individus (Wetlands International. 2002)

Població reproductora espanyola: Mínim de 52 parelles (Díes, J. I. i Díes, B. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: de 0 a 10 parelles possibles (ICO, 2013a).

Mínim de 2 parelles al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (Clarabuch i Feliu, 2014).

***Porphyrio porphyrio porphyrio* Polla blava C.1.**

0 p. AE. Avaluació de seguiment***

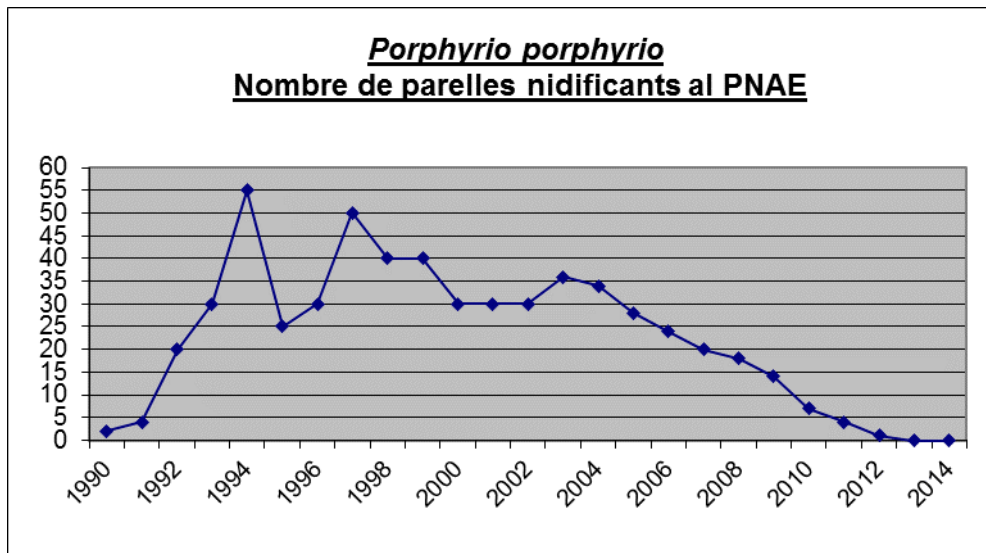
Població reproductora europea: Estimada en 3.800-5.500 parelles (BirdLife International/EBCC 2000). Aquestes xifres semblen àmpliament superades, ja que les darreres estimacions ibèriques parlen de mes parelles (Molina, B. *in* Martí, R. i del Moral, J.C.2003).

Població reproductora espanyola: 6.400-6.700 parelles (Molina, B. *in* Martí, R. i del Moral, J.C.2003).

Població reproductora catalana: 550 - 650 parelles (ICO, 2013a).

Cap parella al PNAE, (Clarabuch i Feliu, 2014).

Extinció de la població reproductora. Aquest any s'ha tornat a alliberar exemplars al PNAE, però no sembla que la reintroducció hagi prosperat.

Charadrius alexandrinus alexandrinus Corriol camanegre **C.2.**

21 p. AE / 5 p. BE Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Estimada en 22.000 - 35.000 parelles (BirdLife International 2004).

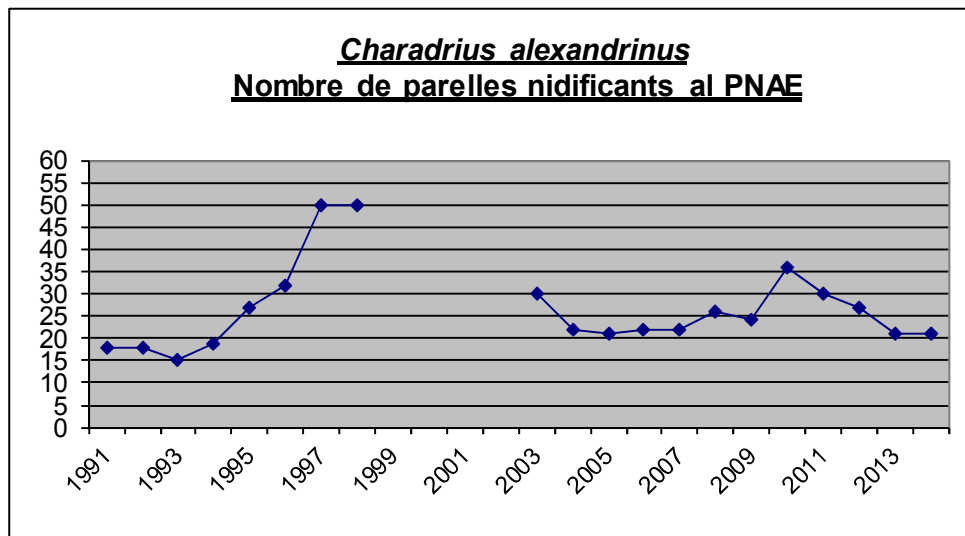
Població reproductora espanyola: En més de 2.500 parelles (Figuerola, J. i Amat, J. A. *in* Martí, R. i del Moral, J.C.2003).

Població reproductora catalana: 1.650 - 1.850 parelles (Montalvo, T., Bach, J., Cerdà, F. i Figuerola, F. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

21 parelles al PNAE (9 Can Comes, 7 Sant Pere, 3 Túrries, 2 Rubina). (Clarabuch, Ollé, À., Martí, J., com. pers.).

Unes 5 parelles a la zona del Baix Ter (Parc Natural del Baix Ter, com. pers.).

Aquest any s'han col·locat trampes anti-depredació als nius del PNAE.

Vanellus vanellus Fredeluga **C.2.**

2 p.+ ? AE / 3 p. BE. Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Estimada en 2.800.000 - 4.000.000 d'individus (Wetlands International, 2002).

Població reproductora espanyola: Residual, avaluant-se en 1.600 parelles (Pérez-Aranda, D. i Matute, J. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 5 – 10 parelles (ICO, 2013a).

Un mínim de 2 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014). Cria d'lagunes parelles a la plana de l'Alt Empordà, que no es publiquen per raons de seguretat (Ollé, À., com. pers.).

Un mínim de 3 parelles al Baix Empordà. (Felip, J., dalmau, G., com. pers.).

Els nuclis reproductors empordanesos semblen que van augmentant de manera lenta.

Larus audouinii Gavina corsa **C.0.**

0 p. AE. Valoració de seguiment***

Població reproductora mundial: : S'estima una població entre 19.000 - 19.100 parelles (Oro *et al.*2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 15.777 parelles per a l'any 2002 (Muntaner, J. Oro, D. & Martínez-Vilalta, A. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotos, Ll. & Herrando, S. (eds.).

Població reproductora catalana: 12.500 parelles (ICO, 2013a).

Aquest any no hi ha hagut indicis de cria d'aquesta espècie a l'Empordà tot i que s'ha observat alguns exemplars durant l'estació reproductora.

Columba oenas Xixella **C.0.**

0 p. BE. Valoració de seguiment*

Població reproductora europea: : S'estima una població entre 420.000 i 650.000 parelles (BirdLife International/EBBC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada entre 36.000 i 54.400 parelles (Fernández, J. M. i Bea, A. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 5.133 - 8.453 parelles (Camprodon, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

Un altre any sense cap citació en època reproductora.

***Caprimulgus ruficollis ruficollis* Siboc C.0.**

0 m. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Només nidifica a la península Ibèrica, 100.000 - 140.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: aproximadament 100.000 - 131.000 parelles ((Moreno, R., Orejas, P. i Caballero, J. M. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 6.000 – 10.000 parelles (ICO, 2013a).

Cap indici de nidificació.

***Coracias garrulus garrulus* Gaig blau C.3.**

Unes 30 p. AE / 8 – 10 p. BE. Avaluació de seguiment***

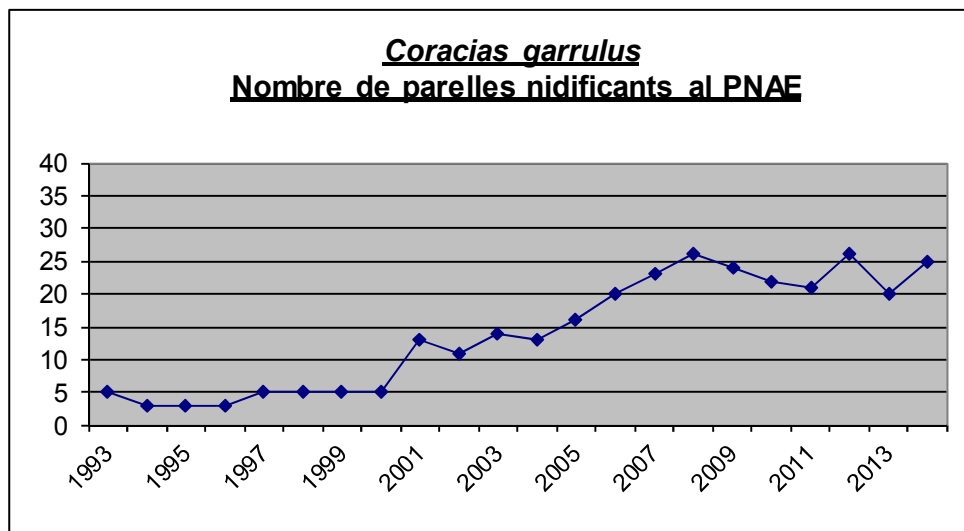
Població reproductora europea: Entre les 29.000 i les 180.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 4.000-10.000 parelles, encara que una estima recent rebaixaria el límit inferior d'aquesta xifra a poc més de 2.000 parelles (Folch, A. i □□Avilés, J. M. *in* Martí, R. i □□del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 280 - 405 parelles (ICO, 2013a).

25 parelles al PNAE, 19 amb èxit reproductor (Fernández, C., com. pers.). 3 - 4 parelles a l'Albera (Budó, J., com. pers.). 1 possible parella a Avinyonet de Puigventós, 1 possible parella a Saus-Camallera (Diversos observadors com. pers.).

8 – 10 parelles a l Baix Ter i la plana del Baix Empordà (Parc Natural del Baix Ter, com. pres.).

***Dryocopus martius martius* Picot negre C.3.**

7 - 8 t. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: Entre les 280.000 i les 1.500.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre les 1.011 i les 1.402 (Simal, R. i Herrero, A. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Avaluada en 150 - 500 parelles (Martínez-Vidal, R. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. i Herrando, S. (eds.). 2004).

1 parella a l'Albera (Budó, J., com. pers.). 4 a 5 parelles al Bessegoda (Trabalon, F., com. pers). Un mínimde dues parelles a les Salines (Bertran, M. I Cos d'Agens Rurals, com. pers).

Nidificant a les zones muntanyoses de la comarca des de l'Albera fins a el Mont, passant per les Salines i el Bassegoda. Més estès i abundant a les zones de l'oest (sobretot sector Bassegoda-El Mont) i amb menys nombre a l'est (Albera). Espècie que en els últims anys a anat augmentant la seva presència tant com a hivernant com a nidificant.

Calandrella brachydactyla brachydactyla Terrerola vulgar **C.2.**

55 AE / ? BE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 5.000.000 a 9.700.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 2.200.000 a 2.600.000 de parelles (de Juana, E. i Suárez, F. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 24 – 198 (ICO, 2013a).

Unes 55 parelles a la plana de l'Alt d'Empordà i l'Albera (Ollé, À., com. pers.). Un parell de mascles cantant al cap de Creus però sense més dades que confirmin la reproducció (Dalmau, G., Feliu, P. com. pers.).

Anthus trivialis trivialis Piula dels arbres **C.4.**

? p. AE. Avaluació de seguiment

Població reproductora europea: De 21.000.000 a 32.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 300.000 a 400.000 de parelles (Purroy, F., J. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Segons les xifres de l'Atlas dels ocells nidificants de Catalunya, 199-2002, avaluada en 4.306 – 18.798 parelles (Santandreu, J. i Aymerich, P. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Sense seguiment de les zones de nidificació del Bassegoda, tot i que a la vessant garrotxina s'hi estima una població de 5 a 10 parelles (Trabalon, F., Ventura, J., com. pers.).

L'Alt Empordà constitueix el límit oriental de la distribució de l'àrea de cria a Catalunya. Aquest fet i la manca de seguiment fa difícil donar dades quantitatives de la espècie. En tot cas, sembla que es pot afirmar que hi ha una petita població confinada a les parts altes dels massissos de Salines –Bassegoda i l'Albera.

Phoenicurus phoenicurus phoenicurus Cotxa cua-roja **C.1.**

0 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 1.800.000 a 5.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 10.000 a 20.000 de parelles (Prieta, J. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 30 – 100 parelles (ICO, 2013a).

Cap indicati de nidificació.

Locustella luscinioides luscinioides Boscaler comú **C.1.**

≥ 2 p. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 150.000 a 380.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 2.187 a 3.760 de parelles (López, G., Castany, J. i Frías, O. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 100 - 300 parelles. (ICO, 2013a).

Un mínim de 2 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014).

Migrada i, sembla que estabilitzada, població reproductora, d'una espècie difícil d'avaluar degut a la naturalesa i extensió dels canyissars on nidifica.

Acrocephalus melanopogon melanopogon Boscarla mostatxuda **C.3.**

≥ 7 p. AE. Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 80.000 a 570.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Poc més de 1.500 parelles (Castany, J. i López, G., *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 50 – 70 parelles (ICO, 2013a).

Un mínim de 7 parelles al PNAE (Clarabuch i Feliu, 2014).

Sylvia communis communis Tallareta vulgar **C.1.**

≥ 1 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 7.700.000 a 22.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 450.000 - 600.000 parelles (López, D. J. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 2.500 – 4.600 parelles (ICO, 2013a).

Un mínim d'1 parella al Bassegoda (Trabalon, F., com. pers). Un exemplar el 26/04/14 al Puigneulós, a l'Albera (Budó, J. , com. pers.). Sense informació de les Salines.

Regulus regulus regulus Reietó **C.3.**

Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 19.000.000 a 120.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 170.000 - 580.000 parelles (Purroy, F. J. *in* Martí, R. i del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: Entre 2.500 i 4.620 parelles (Dalmau-Ausàs, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Sense dades concretes.

Lanius collurio Escorxador **C.1.**

1 p.? AE. Avaluació de seguiment **

Població reproductora europea: En 2.500.000 - 6.500.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: En 240.000 - 500.000 parelles (Hernández *in* Purroy 1997).

Població reproductora catalana: 11.400 – 36.000 parelles (ICO, 2013a).

1 possible territori al sector Bassegoda (Hostal de la Muga) (Ventura, J., com. pers.).

Lanius meridionalis meridionalis Botxí meridional **C.1.**

2 a 4 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 212.000 a 353.500 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: De 200.000 a 250.000 de (Giralt, D. i Castelló, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Població reproductora catalana: 600 – 1.350 parelles (ICO, 2013a).

2 parelles a l'Albera (diferents observadors, com. pers.). 1 possible territori al mas Fils de Mollet de Peralada i 1 altres a Sant Climent Sescebes (diferents observadors, com. pers.).

Espècie de la que, malgrat la manca de seguiment, es pot afirmar que pateix una acusada regressió com a nidificant a l'Empordà.

Serinus citrinella Llucareta **C.1.**

1 p. ? AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 270.000 a 380.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 225.000 – 230.000 parelles, però probablement sobreestimada (Borrás, A. i □□Senar, J. C. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 14.800 – 26.500 parelles (Borrás, A. i □□Senar, J. C., Cabrear, J., Cabrera, A. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, Ll. & Herrando, S. (eds.). 2004).

1 possible parella a l'Albera (Budó, J., com. pers.). Sense informació de les Salines i de Bassegoda.

Pyrrhula pyrrhula Pinsà borroner **C.4.**

≥ 5 p. AE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: De 3.200.000 a 15.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 118.000 – 170.000 parelles (Belamendía, G. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 3.760 – 23.000 parelles (ICO, 2013a).

Un mínim d'1 parella a l'Albera (Budó, J., com. pers.). Un mínim de 4 parelles al Bessegoda (Bertran, M., Tralalon, F., com. pers.). Sense informació de les Salines.

Apart dels territoris detectats, és de suposar que la nidificació als massissos septentrionals de l'Empordà és més nombrosa, com es va detectar a l'Atles dels ocells nidificants de Catalunya 1999 - 2002 (Estrada i altres, 2004) i, durant el període 2003 - 2009, per Tralalon, Ollé i Bertran (2012).

***Coccothraustes coccothraustes coccothraustes* Durbec C.4.**

- AE / - BE. Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Al voltant de les 1.280.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Un mínim de 4.500 parelles (Senar, J. C. i Borràs, A. in Martí, R. i del Moral, J. C. 2003).

Població reproductora catalana: 200 - 500 parelles (ICO, 2013a).

No s'ha fet un seguiment específic de l'espècie que mostra una clara tendència positiva a les comarques empordaneses.

***Emberiza citrinella citrinella* verderola C.1.**

Avaluació de seguiment**

Població reproductora europea: De 24.000.000 a 130.000.000 de parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Avaluada en 140.000 – 170.000 parelles, però probablement sobreestimada (Arratíbel, P. *in* Martí, R. del Moral, J.C. 2003).

Població reproductora catalana: 2.900 – 14.170 parelles (Aymerich, P. i Santandreu, J. *in* Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, L.I. & Herrando, S. (eds.). 2004).

Sense dades.

A l'Empordà, la verderola és una espècie nidificant molt escassa i localitzada. Sembla que hi ha una molt petita quantitat de parelles reproductores, a l'extrem nord-oest de les nostres comarques, mancades d'un seguiment seriós i continuat (Alvarez, 2011).

Agraïments

Aquest document hauria estat del tot impossible, sense la col·laboració de tots els ornitòlegs, aficionats i professionals, que actuen i treballen a les comarques empordaneses. Des d'aquestes línies, volem expressar-los el nostre més profund agraïment. En especial a Jordi Bermejo Cabezas, Marc Bosch, Marc Bertran Fàbregas, Albert Burgas Riera, Francesc Carbonell Buira, Oriol Clarabuig Vicenç, Gabriel de Jesús, Joaquim Felip, Ponç Feliu Latorre, Cristina Fernández, Ramon Fortià, Jordi Gracia, Ricard Gutiérrez Benítez, Jordi Martí Aledo, Joan Montserrat, Àlex Ollé Torner, Xavier Parellada, Vittorio Pedrocchi, Núria Pocino, Santi Ramos López i Fran Tralalon Carricondo.

També, agrair les seves aportacions al Paratge d'Interès Natural de l'Albera, al Parc Natural del Cap de Creus, al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, al Parc Natural de Montgrí, Medes i Baix Ter, a la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat i al Cos d'Agents Rurals.

Referències bibliogràfiques

AERC TAC. 2003. AERC TAC's Taxonomic Recommendations. Versió "on line": http://www.aerc.eu/aerc_tac.htm.

BirdLife International/EBCC. 2000. European bird population: estimates and trends. Cambridge, UK: BirdLife International.

Clarabuch, O. i Feliu, P. 2014. Informe sobre els censos de nidificants al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà any 2014 (informe inèdit). Girona. SERPA Enginyeria i Consultoria Ambiental S. L.

Clavell, J., López, F., Clarabuch, O., Burgas, A., Cama, A.; Ferrer, J., Gil, M., Ollé, A. & Rodríguez, M. 2010. Llista Patró dels ocells de Catalunya. Edició 3.0, novembre de 2010. Comitè Avifaunístic de Catalunya, ICO.

http://www.ornitologia.org/monitoratge/llista_patro_ocells_catalunya_3.pdf

Crochet, P.-A., Barthel, P.H., Bauer, H.-G., Van Den Berg, A. B., Bezzel, E., Collinson, J.M., Dietzen, C., Dubois, P.J., Fromholtz, J., Helbig, A. J. †, Jiguet, F., Jirle, E., Knox, A. G., Krüger, T., Le Maréchal, P., Van Loon, A. J., Päckert, M., Parkin, D. T., Pons, J.-M., Raty, L., Roselaar, C.S., Sangster, G., Steinheimer, F. D., Svensson, L., Tyrberg, T., Votier, S. C., Yésou, P. 2011. *AERC TAC's taxonomic recommendations: 2011 report*. <http://www.aerc.eu/tac.html>

Crochet P.-A., Raty L., De Smet G., Anderson B., Barthel P.H., Collinson J.M., Dubois P.J., Helbig A.J., Jiguet F., Jirle E., Knox A.G., Le Maréchal P., Parkin D.T., Pons, J.-M., Roselaar C.S., Svensson L., van Loon A.J., Yésou P. 2010. AERC TAC's Taxonomic Recommendations. July 2010. <http://www.aerc.eu/tac.html>

Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, L., Herrando, S. (eds.) 2004. Atlas dels ocells nidificants de Catalunya 1999-2002. Institut Català d'Ornitologia (ICO)/Lynx Edicions, Barcelona.

ICO 2013a. Estatus d'amenaça dels ocells nidificants de Catalunya 2012. Llista vermella dels ocells nidificants de Catalunya 2012. Barcelona Institut Català d'Ornitologia. Barcelona.

http://www.ornitologia.org/mm/file/quefem/conservacio/Llista_Vermella_2012.pdf

Martí, R. i del Moral, J. C. (eds.) 2003. Atlas de las aves reproductoras de España. Madrid: Dirección General de Conservación de la Naturaleza-SEO.